

## چکیده

**مقدمه:** امروزه، با گسترش روزافزون استفاده از تلفن های هوشمند، شاهد ظهور برنامه‌های کاربردی متنوعی در حوزه سلامت و پزشکی هستیم که استفاده از گوشی تلفن همراه برای ارائه خدمات مراقبتی به بیماران با هدف برقراری ارتباط موثر بین تیم درمانی و بیماران گسترش یافته است. از جمله این برنامه‌های کاربردی، برنامه‌های مدیریت دارو هستند که به منظور کمک به افراد در مصرف صحیح داروها و فرصتی برای افزایش خودمدیریتی دارو و پایبندی به مصرف دارو فراهم کرده‌اند و با انجام فرایندهایی مثل ارسال خودکار پیام متنی به تلفن همراه بیمار (کاربر)، زمان مصرف دارو را یادآوری می‌کنند. هدف از پژوهش حاضر، تعیین کیفیت برنامه‌های کاربردی مبتنی بر تلفن همراه برای مدیریت دارو بود.

**روش پژوهش:** این مطالعه به روش ترکیبی (کیفی-کمی) و در دو مرحله در سال ۱۴۰۲ انجام شد. در مرحله اول از روش مرور نظام یافته برای بررسی پژوهش‌های مرتبط و طراحی چک‌لیست استفاده شد. در مرحله دوم، چک‌لیستی دو گزینه‌ای طراحی شد. محیط پژوهش در مرحله دوم بستر اینترنت بود. داده‌های مرحله اول پژوهش به روش کیفی-روایتی و داده‌های مرحله دوم پژوهش با استفاده از آمار توصیفی تحلیل شدند.

**یافته‌ها:** نتایج پژوهش نشان داد برای بررسی و ارزیابی کیفیت برنامه‌های کاربردی مبتنی بر تلفن همراه در حوزه مدیریت دارو باید الزامات عملکردی مانند ارسال هشدار و یادآوری دارو، اشتراک گذاری اطلاعات، امکان تعامل کاربر با ارائه دهنده خدمات سلامت، ارائه توصیه‌های دارویی، ایجاد پروفایل کاربری و غیره الزامات غیرعملکردی برنامه‌ها مانند کاربردپذیری، قابلیت اطمینان، امنیت اطلاعات و حفظ حریم خصوصی و غیره را شناسایی کرد. در مرحله اول پژوهش، هرکدام از الزامات عملکردی و غیرعملکردی براساس مرور متون شناسایی و مشخص شدند و سپس در مرحله دوم براساس چک لیست، الزامات عملکردی و غیرعملکردی شناسایی شده با ویژگی‌های به کار رفته در برنامه‌های کاربردی مدیریت دارو که در داخل کشور تولید شده بودند، تطبیق داده شدند و مشخص شد که نیاز است تا در تولید و توسعه برنامه‌های کاربردی به این الزامات بیشتر توجه شود. نتایج پژوهش نشان داد که بسیاری از برنامه‌های کاربردی تولید شده فاقد بعضی از الزامات عملکردی و غیرعملکردی می‌باشند.

**نتیجه گیری:** از آنجا که ارزیابی کیفیت برنامه‌های کاربردی مدیریت دارو بسیار مهم است، بنابراین شناسایی و تعیین الزامات عملکردی و غیرعملکردی در تولید و توسعه برنامه‌های کاربردی امری خطیر بوده و از اهمیت بالایی برخوردار می‌باشد. اما با توجه به اینکه در تولید این برنامه‌ها به برخی از الزامات توجهی نشده است، ضروری است که به منظور ارتقای کیفیت برنامه‌های کاربردی

مدیریت دارو و پذیرش هرچه بیشتر این فناوری، هریک از الزامات عملکردی و غیرعملکردی بیشتر مورد توجه قرار گیرند و در تولید و توسعه برنامه‌ها به کار گرفته شوند. زیرا استفاده از این فناوری‌ها به نوبه خود منجر به صرفه‌جویی در هزینه‌ها، بهبود وضعیت سلامت بیماران، بهبود خودمدیریتی دارویی افراد، بهبود کیفیت زندگی، کاهش عوارض جانبی ناشی از مصرف چند دارو با هم و جلوگیری از تداخلات دارویی خواهد شد.

**کلیدواژه‌ها:** برنامه کاربردی، تلفن همراه، مدیریت دارو، ارزیابی، کیفیت